

PRESENTACIÓ

RESENYA
DE L'ÀREA DE BENESTAR
I SOLIDARITAT
DE L'AJUNTAMENT DE
SANTA COLOMA DE GRAMENET
ANY 2003

1

Un any més presentem la Ressenya de l'Àrea de Benestar i Solidaritat. Volem informar de la feina feta durant el 2003 tot passant comptes davant les entitats i els ciutadans interessats. L'Àrea de Benestar i Solidaritat, que assumeix i amplia les competències de l'antiga Àrea de Salut, Solidaritat i Cooperació, sorgeix del nou cartipàs amb el qual s'organitza l'ajuntament des de les eleccions municipals del 2003.

Del conjunt de les informacions destaquem que les noves competències que gestiona l'àrea són en matèria de serveis socials i en matèria de prevenció de la zoonosi i protecció dels animals. En aquest sentit s'ha fet un nou organigrama. D'una banda, la Ponència de Serveis Socials passa a gestionar els programes d'Atenció Social a la Infància i la Joventut, Atenció Social a les Drogodependències, Atenció i Promoció Famílies i l'Equip d'Atenció a la Infància i la Joventut (EAIA). D'altra banda s'ha creat el Departament de Prevenció de la zoonosi i Protecció dels animals el qual s'ha integrat, juntament amb els departaments de Sanitat i de Consum, dins el nou Servei de Salut Pública i Consum.

En l'àmbit de Salut Pública i Consum, durant l'any 2003 es va treballar conjuntament amb el Servei Català de la Salut per posar en marxa el CAP Can Mariner, que donarà servei a aquest barri de la ciutat. També s'ha treballat per facilitar l'accessibilitat als mètodes contraceptius de la població atesa per l'equip de Planificació Familiar i, especialment, a les persones més desfavorides social i/o econòmicament. El Sistema d'Informació Sanitària (SIS) es va consolidar plenament durant el 2003 i va permetre d'organitzar una jornada de treball als Centres Assistencials Dr. Emili Mira i López amb la participació de diverses institucions i ajuntaments. Cal destacar també l'èxit de participació en les activitats de l'Aula de Salut segle XXI i la notable recepció en el teixit social de la ciutat d'aquest fòrum d'informació, formació i educació per a la salut.

Pel que respecta a la prevenció de la zoonosi i la protecció dels animals, s'ha intensificat el control de plagues i les actuacions de desratització, desinfecció i desinsecció, així com el control del cens de gossos i d'altres animals domèstics i exòtics.

En l'àmbit del Consum, cal destacar que s'ha reforçat el cos d'inspectors i s'ha unificat amb els inspectors de Sanitat per fer inspeccions a establiments comercials, menjadors col·lectius socials i mercats municipals. A partir de l'últim semestre de l'any es van assumir les inspeccions de Salut Pública als domicilis. Tanmateix, el Departament de Consum ha mantingut l'activitat de l'OMIC on s'atenen consultes i reclamacions i ha continuat amb la tasca d'informació i educació que era habitual.

En l'àmbit de la Solidaritat i la Cooperació hem assumit superar el 0,7% dels recursos propis municipals per destinar-los a projectes de cooperació del

tercer món de manera que, en el pressupost del 2004, ja es treballa amb el 0,75%.

També cal destacar que ha crescut el Consell de Solidaritat i Cooperació amb la incorporació de dues noves entitats i la consolidació de la Casa de la Pau i de la Solidaritat com a lloc de reunió i treball gestionat, conjuntament, pels diferents col·lectius que desenvolupen la seva activitat en el camp de la cooperació internacional, la solidaritat, la defensa dels drets humans i la cultura de la pau. Hem impulsat la solidaritat amb els pobles que ho necessitaven i hem cercat l'intercanvi d'experiències i idees tot promovent visites a la nostra ciutat de persones de molts indrets del món com ara Vanessa Marx, assessora del Fòrum Barcelona 2004 i del Fòrum d'Autoritats Locals de Porto Alegre.

Finalment, pel que respecta als Serveis Socials, hem aprofundit en la coordinació entre l'Equip de Drogodopències i el Servei de Salut Pública i Consum per tal d'optimitzar les accions de caràcter preventiu adreçades, bàsicament, a adolescents i joves. En aquest sentit hem tingut com a prioritat la promoció de projectes per millorar la relació dels joves amb l'entorn, especialment al Fondo Alt i a la zona de Can Mariner. També s'ha treballat perquè aquests projectes ajudin als joves a accedir en millors condicions als recursos de la ciutat.

També hem començat a treballar en la redefinició del Centre Pretallers per tal de millorar la seva interrelació amb els serveis de formació ocupacional i d'inserció laboral.

Cal destacar també, la col·laboració de l'Ajuntament en l'impuls de dos centres oberts a la ciutat: el Centre Obert Rialles, de Càritas i gestionat pels germans Maristes, i el Centre Obert Moisès, del Servei Social Evangèlic El Faro.

Tenim el convenciment que la informació que conté aquesta Ressenya serà del vostre interès. Esperem els vostres suggeriments, iniciatives i aportacions per tal que entre tots continuem millorant la ciutat.

Bartomeu Muñoz i Calvet,
Alcalde de Santa Coloma de Gramenet

Loli Gómez,
Tinenta d'Alcalde Delegada de l'Àrea
de Benestar i Solidaritat

Pepi Sánchez,
Regidora Ponent de Salut Pública i
Consum

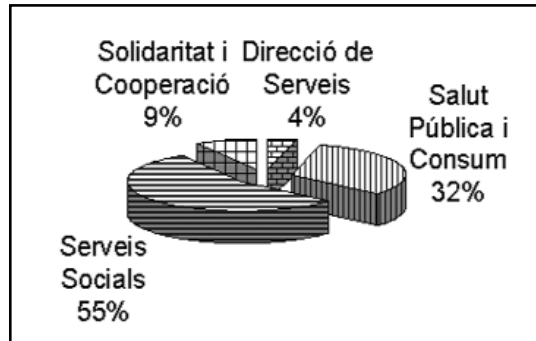
Àngel Pla,
Regidor Ponent de Serveis Socials

Salvador Redón,
Regidor Ponent de Solidaritat i
Cooperació

La Direcció de Serveis de l'Àrea de Benestar i Solidaritat coordina l'actuació dels diferents departaments i serveis i vetlla perquè la seva gestió respongui als objectius de govern i a les directrius de la Tinenta d'Alcalde de l'Àrea i dels Regidors i Regidores de **Serveis Socials, Salut Pública i Consum i de Solidaritat i Cooperació**.

El gràfic que segueix a continuació visualitza el pes del pressupost municipal que té cadascun dels serveis dintre de la pròpia Àrea.

SERVEI DE SALUT PÚBLICA I CONSUM

Les normes fonamentals que regulen les matèries de competència del nou Servei de Salut Pública i Consum són:

Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya

Llei 7/2003 de 25 d'abril, de protecció de la salut

Decret 155, d'1 de juny de 1993 d'actualització del programa de salut escolar

Llei 22/2003 de 4 de juliol de protecció dels animals

Llei 26/1984 per a la defensa de consumidors i usuaris

Llei 3/1993 de l'Estatut del Consumidor

SANITAT

Tot i que les principals competències en matèria de Sanitat són de la Generalitat, l'Ajuntament vetlla perquè el Mapa Sanitari d'Atenció Primària s'implanti plenament en benefici dels ciutadans i les ciutadanes de Santa Coloma. Durant l'any 2003 es va treballar conjuntament amb el Servei Català de la Salut per posar en marxa les obres del CAP Can Mariner.

Les actuacions directes de l'Ajuntament en l'àmbit de la Sanitat són les del Programa d'Educació per la Salut i les de diferents programes preventius que es desenvolupen a les escoles.

L'equip de professionals de Planificació Familiar, depèn de l'ajuntament, però està finançat pel Servei Català de la Salut i integrat dins el Programa d'Atenció a la salut sexual i reproductiva de l'Institut Català de la Salut. Durant l'any 2003 ha continuat treballant per a la millora de l'atenció tant en l'aspecte assistencial com d'educació a la comunitat. També ha treballat per facilitar

l'accessibilitat als mètodes contraceptius a la població atesa, especialment a les persones més desfavorides socialment i/o econòmicament.

Per dur a terme la seva tasca el Servei de Salut Pública i Consum es coordina amb el Servei Català de la Salut, l'Institut Català de la Salut, la Diputació Provincial de Barcelona, el Consorci Hospitalari, la Xarxa de Ciutats Saludables de la Federació de Municipis i també, a nivell local, amb institucions com l'Hospital de l'Esperit Sant i els Centres Assistencials Dr. Emili Mira i López.

El Sistema d'Informació Sanitària Local (SIS) ofereix dades de la situació de la salut dels ciutadans i ciutadanes de Santa Coloma. Això permet dissenyar polítiques que millorin la qualitat de la nostra salut col·lectiva. El SIS es va consolidar plenament durant el 2003. A partir d'aquí el Servei va coordinar una jornada de treball sota el títol **Sistemes d'Informació de Salut a l'administració local. Un nou repte** durant la qual es va posar de manifest la importància de tenir informació respecte a indicadors de salut a les ciutats per tal de prendre decisions tant a nivell polític com a nivell tècnic.

Pel que fa a actuacions directes dirigides a la població es desenvolupen les que s'expliquen tot seguit.

PROMOCIÓ DE LA SALUT

Les finalitats de Promoció de la Salut són:

Promoure uns estils de vida més sans entre tota la població de la ciutat mitjançant l'educació per a la salut.

Promoure condicions adequades, en cada grup d'edat, per prevenir alguns problemes de salut.

Mantenir les coordinacions amb el Servei Català de la Salut i l'Institut Català de la Salut per tal que augmentin progressivament les tasques preventives i d'educació per a la salut en el si de l'atenció primària.

EDUCACIÓ PER A LA SALUT

Els objectius del programa d'Educació per a la Salut són:

Oferir informació en temes de salut als educadors de les llars d'infants i als alumnes i professors del 100% dels centres d'ensenyament primari, secundari i altres ensenyaments no regulats de la ciutat.

Oferir assessorament i els materials d'educació per a la salut publicats pel nostre Servei dins el Programa de Dinàmica Educativa d'educació primària i secundària del departament d'Ensenyament de l'Ajuntament.

Donar informació i formació sobre la infecció pel VIH i la sida.

Organitzar l'AULA DE SALUT SEGLE XXI.

Oferir formació i informació sanitària a la població en general i als col·lectius de la població que ho sol·licitin.

Dins de la proposta d'educació per a la salut, durant l'any 2003 s'han dut a terme els programes següents:

1. Programa de salut social i comunitària.

Es van realitzar setmanes temàtiques entre la comunitat educativa (professorat, alumnes i mares i pares) i l'Ajuntament, a on sota un tema comú, es tractava d'incidir en diferents valors sociosanitaris com la tolerància, la solidaritat, les desigualtats nord-sud, el comerç just i el respecte pel medi ambient i la natura.

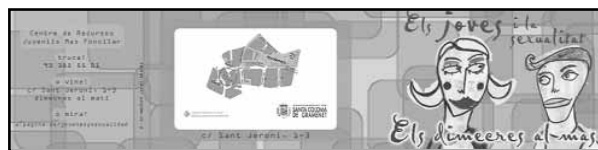
L'objectiu d'aquest any va ser planificar, organitzar i dur a terme, com a experiència pilot, **la setmana de l'alimentació** del 17 al 24 de novembre al CEIP Salvatella. En el programa van participar **440 alumnes, que correspon al 100% de l'alumnat, el 100% del professorat i la direcció de l'escola i 102 pares i mares** en les diferents activitats comunes per a tota l'escola, pels alumnes segons els nivells educatius i per a pares i mares.

A més a més dels aspectes alimentaris com la promoció de l'esmorzar, d'una alimentació equilibrada i l'experimentació amb els sentits a través dels aliments, es van abordar temes com l'agricultura ecològica, les desigualtats en la disponibilitat dels aliments en funció de l'àrea geogràfica, el comerç just, el reciclatge amb envasos d'alimentació, etc.

2. Programa de prevenció primària i secundària per a joves

Dins d'aquest programa es contempla:

2.1 Realitzar tallers sobre sexualitat, drogues i vih/sida a l'ensenyament secundari i no formal.

Es van realitzar **28 tallers sobre sexualitat i prevenció de malalties de transmissió sexual** en els cursos de 3r i 4t d'ESO, i en els cicles formatius. En total han participat en els tallers **486 alumnes**.

2.1 L'elaboració de materials educatius i la seva difusió.

Es va elaborar una **exposició interactiva** basada en uns pòsters recollits per un professor de l'IES La Bastida a la XIV Conferència Internacional de

la sida, que es va celebrar a Barcelona l'any 2001. L'activitat desenvolupada per l'Equip Municipal d'Educació per a la Salut anava adreçada als educadors, perquè poguessin conduir l'activitat ells mateixos.

Durant l'any 2003 han posat en pràctica aquesta activitat 2 centres, l'IES Numància i al Centre de recursos per a joves, Rellotge Punt XXI. En total **van participar 120 joves.**

3. Programa de salut de la persona adulta i la gent gran. Aula de Salut Segle XXI

L'Aula de Salut Segle XXI, va realitzar **tres xerrades**, amb un total de **315 participants**. També va organitzar una exposició.

Les intervencions van ser:

"No tinc forces per a continuar"	"Sobre la depressió"	26 de febrer
"A pecho descubierto"	"Sobre el càncer de mama"	13 de març
"Tenim càncer"	Exposició sobre el càncer de mama	6 al 30 de març
"Tinc reuma o no?"	Què és el reuma?"Sobre l'artrosi"	12 de novembre

Van participar com a ponents **10 professionals** sanitaris i no sanitaris de la ciutat per tal de cobrir les diferents àrees d'interès dels ciutadans.

L'exposició "Tenim càncer" va estar disponible durant **25 dies** en **dos emplaçaments** diferents: La van visitar **2.500 persones**.

La producció de l'Aula de Salut respecte a la informació escrita ha millorat ostensiblement amb la publicació de tríptics informatius sobre malalties concretes com ara **3.000 fulletons sobre el reuma**.

4. Campanya de prevenció i sensibilització davant la sida

Com cada any, s'ha realitzat la campanya de sensibilització sobre la **prevenció de la infecció per VIH sida**, adreçada a tota la població, amb una especial incidència en el sector dels joves. Es va mantenir el lema "Viu i deixa viure", com recomana l'organització Onusida. Tot i això, com cada any, es va realitzar un nou disseny de la campanya (pòsters, punts de llibre, etc.)

Es van organitzar **4 tallers** específics per atendre els punt d'informació dels IES durant la commemoració del dia mundial de la sida, així com d'agents de salut, adreçat als joves informadors del centre de recursos juvenils Rellotge Punt XXI i a alumnes de 3r d'Infermeria de l'Escola Universitària Gimbernat. En total **varen participar 50 alumnes**.

Es va contar amb la participació de l'ONG, **Joves, Igualtat i Solidaritat (JIS)** per a realitzar dos tallers de formació específica sobre prevenció de la sida. Els altres dos tallers, d'agents de salut van ser coberts per l'equip municipal d'educació per a la salut. En total van participar **50 joves**.

També, es va organitzar una activitat de teatre interactiu per a joves amb representació de la obra: **Que sí, vida!** Amb l'objectiu de treballar la prevenció de VIH/sida i les malalties de transmissió sexual. La representació va tenir lloc en els instituts de la ciutat per a alumnes de 4t d'ESO, primer i segon de Batxillerat, i cicles formatius. Van participar **449 alumnes**.

Finalment durant l'1 de desembre es va col·locar una carpa informativa a la plaça de la Vila que va estar oberta durant 10 hores, es va penjar la pancarta a la façana de l'Ajuntament durant 3 dies, i es va repartir el material divulgatiu, llacets vermells i preservatius perquè els IES de la ciutat, els centres cívics i casals, els centres de recursos per a joves, les biblioteques i els Centres d'Atenció Primària col·loquessin un punt informatiu durant el mateix dia 1 de desembre.

En total es van repartir **4150 fulletons, 51 rotllos de cinta vermella per a fer llacets i 6000 preservatius**.

PROGRAMES PREVENTIUS

1. Programa de vigilància epidemiològica.

L'objectiu del programa és fer el seguiment i control de les malalties de declaració obligatòria que es produeixin al municipi en coordinació amb la Delegació territorial de la Generalitat de Catalunya. **En total es van enregistrar 22 casos.**

2. Programa de salut escolar.

L'objectiu del programa es la millora de la salut infantil a Catalunya, mitjançant tasques de prevenció que es desenvolupen per el personal sanitari dins de l'àmbit dels centres escolars públics i privats concertats.

Els programes desenvolupats pel Servei de Salut Pública i Consum de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet son els següents:

2.1. Programa de prevenció i control de la càries dental dels escolars de Catalunya.

Els nens i nenes fan glopeigs de fluor als centres escolars per prevenir la càries dental. El nombre de glopeigs realitzats pels alumnes va ser de **11.908** que representa una mitjana de **17 glopeigs per alumne**.

El **7.4% dels alumnes (699)** compresos entre els cursos de 1è de primària i 2n d'ESO han participat en el programa.

- **603 alumnes** des de 1r fins a 6è de primària **que representa el 7.7%.**
- **96 alumnes** entre 1r i 2n de secundària **que representa el 5.8%.**

En total **6 centres escolars** han seguit el programa, dels quals la meitat són centres d'ensenyament públics i l'altre meitat són centres concertats. Dins d'aquests últims hi ha un centre d'educació especial.

2.2. Campanya de vacunació de meningitis C conjugada per a tots els joves compresos de 6è de primària a 2n de Batxillerat i de Cursos Formatius.

La cobertura vacunal antimeningocòcica no conjugada al municipi és del **62.6%**, i es reparteix de la següent manera:

- El **79.5%** dels alumnes de 6è de primària (**749**) estan correctament vacunats
- El **59.4%** dels alumnes de secundària i postobligatòria (**2.969**) estan correctament vacunats.

S'han vacunat un total de **1370 alumnes, que representa el 23.1%** dels compresos entre 6è de primària, secundària i postobligatòria. Segons la distribució següent:

- **198 alumnes (21%)** de 6è de primària.
- **1.172 alumnes (23,5%)** de secundària i postobligatòria.

2.3. Dotació de material de farmaciola dispensat als centres d'ensenyament de primària.

21 centres escolars han sol·licitat material de farmaciola que representen el **56.7%** de tots els centres educatius del municipi. El cost total del material dispensat és de **698.6 euros**, amb una mitjana de cost per centre escolar de **33.3 euros**.

3. Col·laboració en les Campanyes de donació de Sang del Centre de Transfusió i Banc de Teixits de la Generalitat de Catalunya

Cada any es col·labora amb les **campanyes de donació de sang** del Centre de Transfusió i Banc de Teixits de la Generalitat de Catalunya tot fent difusió dels punts d'extracció i facilitant els contactes amb nous sectors de donants. **El nombre de participants durant l'any 2003 ha estat de 1200 persones.**

EQUIP DE PLANIFICACIÓ FAMILIAR

L'equip de Planificació Familiar, integrat funcionalment al Programa d'Atenció a la salut sexual i reproductiva de l'Institut Català de la Salut (ICS), ofereix atenció en planificació familiar, inclosa l'atenció psicològica.

La finalitat del nostre Programa de Planificació Familiar és millorar el nivell de salut i la qualitat de vida de les persones, com a individus i en la seva relació de parella, al llarg de la vida fèrtil, afavorir l'educació sexual i la maternitat i paternitat lliure i responsable.

En aquest sentit, els objectius que ens hem marcat són:

- Informar i educar per a la salut en general.
- Reduir el nombre d'embarassos no desitjats.
- Reduir el nombre d'avortaments, especialment en la població jove.
- Facilitar la formació en la paternitat responsable, la sexualitat i la reproducció en les persones i famílies.
- Afavorir i ampliar l'ús continuat dels mètodes contraceptius.
- Universalitzar les tècniques de prevenció de les malalties de transmissió sexual i la sida.
- Assessorar les persones en la utilització del seu dret humà a planificar les seves famílies.

És objectiu fonamental de l'equip promoure la **prevenció per a grups de risc** en matèria de planificació familiar. També s'actua en la prevenció del càncer genital i mamari.

L'any 2003 es van fer un total de 6.533 visites, de les quals 892 han estat primeres visites, és a dir usuàries noves.

També es van organitzar diverses sessions informatives especials tant per a

les escoles com a nivell de ciutat, en les quals s'incideix en l'educació sexual. Es van fer sessions per a **34 grups d'escolars, amb 610 participants, i 16 sessions informatives a la comunitat amb 69 participants.**

DEPARTAMENT DE CONSUM

Des del Departament de Consum es treballa per a

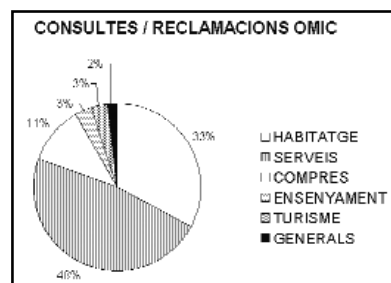
- augmentar el nivell de formació, de educació de sensibilització de la població en aquesta matèria
- garantir la disciplina de mercat en tota l'activitat comercial que es fa a la nostra ciutat.

OFICINA MUNICIPAL D'INFORMACIÓ AL CONSUMIDOR (OMIC)

Servei municipal a disposició dels consumidors i usuaris de serveis, on poden adreçar-se per a:

- Fer consultes i informar-se sobre temes relacionats amb el món del consum.
- Presentar reclamacions sobre consum.

El nombre total d'atencions al públic en l'Oficina Municipal d'Informació al Consumidor ha estat de 2.061.

Las consultes i queixes més habituals de l'any 2003 van fer referència a:

- temes d'habitatge (lloguer, obres, compra, etc.) (33%)
- serveis (telèfon, assegurances, electricitat) (48%)
- compres (roba, mobles, vehicles, electrodomèstics, etc.) (11 %)

Les reclamacions que arriben a l'OMIC poden generar:

- inspeccions a l'establiment reclamat, quan aquest és del terme municipal de Santa Coloma.
- actes de mediació entre el reclamant i el comerciant.
- tramitació davant l'organisme que tingui competència en la matèria reclamada (defensor del client, altres OMICs).
- tramitació davant la Junta Arbitral de Consum.

INFORMACIÓ I EDUCACIÓ

Es van fer **4 conferències informatives dirigides a diversos sectors de la població** (AMPAs dels centres escolars, escola d'adults, etc.) sobre temes de consum (alimentació, vies de reclamació en consum, etc.).

En el marc del Programa d'Activitats Educatives que desenvolupa el Servei d'Ensenyament, **es van impartir 22 conferències - tallers en diversos CEIPs i IES, en els quals van participar 468 alumnes.**

Els temes tractats van ser:

“Les reclamacions de consum. L'arbitratge”

“La publicitat i el consum”

Als mercats municipals es van realitzar dues sessions de formació sobre la nova legislació que afecta l'etiquetat de la carn de vacum i el peix, dins la campanya d'*Etiquetatge de carn de vacum i de peix.*

La pàgina web del Departament s'ha anat actualitzant constantment al llarg de tot l'any, amb 11 incorporacions d'informacions dirigides als consumidors. També es van fer 5 intervencions a la ràdio i la premsa local sobre temes de consum.

INSPECCIONS

Establiments comercials, menjadors col·lectius socials i mercats municipals:

El nombre total d'inspeccions fetes per control sistemàtic, campanyes o denúncies ha estat de 1.041:

- Les campanyes d'inspecció de consum han estat:
  - *Les agències de viatges*
  - *Etiquetat de la carn de vacum i del peix (1ª fase)*
  - *Informació bàsica al consumidor que ha de tenir un establiment.*
  - *Tatuatges i piercing*
- Les campanyes de seguretat alimentària, que consten d'inspecció i anàlisis de mostra d'aliments, van ser les següents:
  - *Aprofitament de l'oli fregit*
  - *Productes de pastisseria*
  - *Tapes de bars restaurants*
- **Va haver una alerta sanitària, motivada per la comercialització d'una joguina tòxica (io io Water ball), que va originar 110 inspeccions encaminades a retirar del mercat l'esmentada joguina.**
- **Es van fer un total de 53 inspeccions a las parades dels mercats municipals.**

- Es va fer inspecció i anàlisi d'aliments en 56 menjadors col·lectius (centres d'ensenyament, guarderies, residències de la tercera edat, etc.)
- Es van rebre 14 denúncies contra establiments comercials, de les quals 11 van ser originades per existir condicions higiènicosanitàries deficientes, i 3 per pràctiques comercials incorrectes. D'aquestes 14 denúncies, dues van derivar en expedients sancionadors.

2. Domicilis particulars: a partir de l'últim semestre de l'any es van assumir les inspeccions de Salut Pública als domicilis motivades per denúncia de particulars, que han comportat 57 inspeccions.

DEPARTAMENT DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ

Treballem perquè un altre món és possible

Els objectius de promoure la cooperació internacional descentralitzada amb països i comunitats empobrits del Sud, impulsar la solidaritat i la difusió a la ciutat sobre aquesta matèria i reforçar la relació amb les ciutats agermanades han estat l'eix de les accions programades durant el 2003.

La despesa del Programa de Solidaritat i Cooperació ha estat de 195.879,23 € dels quals es van registrar ingressos per un import de 5.900,51 € procedents de subvencions del Gabinet de Relacions Internacionals de la Diputació de Barcelona.

CONSELL DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ

La comissió ciutadana de participació

El Consell de Solidaritat i Cooperació va canviar el seu vice-president després de les eleccions municipals –el regidor Salvador Redón–, ha incorporat nous membres (*Associació solidària El Somriure Viatger* i *Amnistia Internacional*) i es va unificar en un sol grup l'associació *Cooperacció* i el grup

HUAYNA. Un representant del Consell s'ha integrat a la permanent del Consell de Ciutat.

Aquest consell ha estat el marc de debat i coordinació d'un conjunt d'actuacions impulsades amb el suport del departament de solidaritat i cooperació de les que es destaquen:

- Xerrada-debat 'Nunca Mais: Galícia i Cantàbric després del desastre del *Prestige*, 4 de febrer, Centre Cultural Can Sisteré
- Exposició del projecte *Conta-cartes a Tanger* (Marroc), IES Puig Castellar i Associació WFAE. 6 de febrer. Biblioteca Central
- II Festa Africana organitzada per l'Associació d'Amics de Diabugu Batapha-Gambia, 21 de febrer, Sala 003.
- Cinema sense fronteres en solidaritat amb el Cine-club de *Xaouen* (Marroc), 22 de febrer, Cine-club Imatges.
- Col·laboració amb tallers i xerrades a les jornades interculturals de l'IES Numància, 26 al 28 de febrer.
- Festa de solidaritat amb el Poble Sahrauí, 22 de març, Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí-ACAPS.
- Exposició Nicaragua Avui. El país, la seva gent i la seva actualitat. Maig-juny, Associació *Sacuanjoche*, C. Irlanda 39.
- Campanya de recollida de repel·lent de mosquit per lluitar contra la malària. (juny –juliol). Associació d'Amics de Diabugu Batapha-Gambia.
- Festa-Sopar de les colònies infantils sahrauís, 19 de juliol, Can Roig i Torres.
- Trobada d'Intercanvi d'Experiències i Festa Solidaria, Xerrada 'Àfrica, entre salvatges i víctimes' a càrrec de l'antropòleg *Gustau Nerín* (*Centre d'Estudis Africans*). 20 de setembre, Centre Juvenil Mas Fonollar.
- Xerrada 'Ecuador, present i futur' a càrrec de Nelly Arrobo, de la *Fundación Pueblo Indio de Ecuador*, 18 de desembre, Biblioteca Central.

L'ajuntament també es va adherir a la *Caravana Solidària a l'Àfrica Occidental*, un projecte impulsat per l'ajuntament de Barcelona i altres institucions per fer arribar material divers al Marroc, Mauritània, Senegal i Gàmbia. Enguany es va incorporar l'Associació d'Amics de Diabugu Batapha, que col·labora amb el dispensari i el Consell d'Ancians d'aquesta població gambiana.

CASA DE LA SOLIDARITAT I LA PAU

Aquest espai, gestionat conjuntament per diversos col·lectius, s'ha consolidat com lloc de reunió i treball. El seu objectiu és proporcionar recursos a les entitats, els grups i les persones interessades per afavorir la coordinació i l'intercanvi d'idees i experiències en matèria de cooperació internacional, solidaritat, defensa dels drets humans i cultura de pau. Al llarg de l'any es van realitzar diversos tallers per a l'elaboració d'un projecte de funcionament de la *Casa de la Solidaritat* que van comptar amb la participació d'estudiants en pràctiques del Master de Cooperació de *SETEM*.

RESENYA
DE L'ÀREA DE BENESTAR
I SOLIDARITAT
DE L'AJUNTAMENT DE
SANTA COLOMA DE GRAMENET
ANY 2003

14

SOLIDARITAT AMB ELS AFECTATS PEL PRESTIGE

Per convocatòria de les entitats de la Casa de la Solidaritat i de *Airiños da Nosa Galícia* es va posar en marxa una campanya pels afectats del desastre del *Prestige*, que va culminar amb un concert en suport a la *Plataforma Nunca Mais* al Teatre Sagarra. Van participar els grups musicals colomencs *Terça Feira* i *Joglars e Senglars* a més d'altres entitats. També es va fer l'exposició 'Simplement Mai Més' amb fotos de *Paco Rodríguez* i textos d'*Odei Antxustegui*.

SANTA COLOMA PER LA PAU

El Ple de l'Ajuntament del 29 de gener va aprovar una moció contra l'anunci de l'ofensiva militar sobre l'Iraq. El document demanava una solució negociada del conflicte en el si dels organismes internacionals. El Ple del dia 31 de febrer, en una nova moció, expressava la solidaritat amb la població civil iraquiana i reafirmava que aquesta guerra era un acte il·lícit internacional.

Consulta sobre la Guerra

La Plataforma Aturem la Guerra de Santa Coloma de Gramenet va fer una consulta al març. Es van instal·lar 32 taules i van votar 9.241 persones amb uns resultats que reflectien clarament que els participants no volien la guerra. Abans s'havia fet, a la Biblioteca Central, una xerrada sobre les 'Raons contra la Guerra' a càrrec de representants de l'equip de brigadistes de pau a Iraq i de la Plataforma Aturem la Guerra. També cal destacar la Festa per la Pau al Parc Europa que va organitzar la Plataforma Aturem les Guerres el dia 17 de maig. També va arribar a Santa Coloma la campanya 'Banderes en dol' en solidaritat amb les víctimes de la guerra de l'Iraq.

CONVENI AMB LA FUNDACIÓ DOCTOR TRUETA

El dia 8 d'abril l'Ajuntament va signar un conveni amb la *Fundació Humanitària pel Tercer i Quart Món Doctor Trueta* per la recollida de medicaments a la nostra ciutat i eliminar-los de forma no nociva per a les persones i el medi. A més, fa trameses de fàrmacs i material sanitari a les ONGs que treballen en països en vies de desenvolupament. En el cas de Santa Coloma, aquestes trameses es canalitzaran a les ciutats agermanades o les poblacions amb les que es manté relació de cooperació.

RESENYA
DE L'ÀREA DE BENESTAR
I SOLIDARITAT
DE L'AJUNTAMENT DE
SANTA COLOMA DE GRAMENET
ANY 2003

15

AGERMANAMENTS

Cooperació i amistat continuada

El mes de gener es va signar un conveni entre l'Ajuntament i el municipi de Jalapa (Nicaragua) per donar suport al recentment presentat '**Plan Estratégico de desarrollo de Jalapa**'. Santa Coloma es compromet a cofinançar accions o projectes concrets amb la col·laboració d'altres organitzacions. També s'ha avançat en la tasca de la Xarxa europea de cooperació amb aquesta població nicaragüenca integrada per les diverses ciutats agermanades com *Champigny-sur-Marne* (França) i *Rosignano Marittimo* (Itàlia).

Respecte a la població saharauí **d'Edchera**, s'ha donat suport a l'organització per tercer any, del projecte d'intercanvi solidari d'estudiants de l'IES Ramon Berenguer IV amb els campaments de refugiats sahrauís de Dacgla.

PROJECTES DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

Santa Coloma coopera

La proposta d'ajuts per a projectes de cooperació internacional ha estat elaborada conjuntament pel Consell de Solidaritat i Cooperació, per tècnics del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD) i per l'Àrea de Benestar i Solidaritat.

Els projectes aprovats a la darrera convocatòria del 2003:

Partida a distribuir.....	130.323,46 €
10% gestió...	11.847,59 €
Aportació projectes..	118.475,87 €

Núm	Títol	País	Presentat per:	Import total	Aportació sol·licitada	Proposta Finançament
1	Desenvolupament en farmacoepidemiologia a La Habana del Este	Cuba (Habana del Este)	Casal d'Amistat amb Cuba 'José Sánchez' - Municipio de la Habana del Este	42.312,00 €	26.520,00 €	15.000,00 €
2	Dones huilliches i medi ambient: recuperant els drets des del Pikunwijimapu al Kawrakawin	Xile	ASOPXI-Associació de Suport a les Organitzacions Populars Xilenes	48.953,00 €	20.000,00 €	10.000,00 €
3	Construcció d'una casa de cooperants al poble de Diabugu Batapha	Gàmbia	Associació d'Amics de Diabugu Batapha	4.685,00 €	3.705,00 €	3.500,00 €
4	Posada en funcionament d'una botiga agropecuària i d'agroservis a la Zona del Bajo Lempa	El Salvador	Associació HUAYNA	39.873,46 €	25.026,70 €	15.000,00 €
5	Suport al Comitè de Derechos Humanos de Villa El Salvador	Perú (Villa El Salvador)	Comitè de Derechos Humanos	15.000 €	No especificat	5.000,00 €
6	Formació en patronatge i confecció Industrial	Marroc	Associació WFAE Associació ALAMAL	116.834 €	19.300 €	7.548,97 €
7	Programa de promoció i enfortiment d'un treball digne per als treballadors i treballadores de l'economia informal: fase I	Nicaragua	Fundació Josep Comaposada	112.914 €	13.500,00 €	10.000,00 €
8	Escola de formació juvenil a Villa El Salvador. Generant Possibilitats en la Casa Alternativa Joven	Perú (Villa El Salvador)	Associació SAHBI Joves Solidaris	12.100,00 €	9.680,00 €	7.000,00 €
9	Suport a l'Àrea de Comunicació de la Fundación Rigoberta Menchú	Mèxic	Fundación Rigoberta Menchú- Entrepobles	47.681,25 €	12.000,00 €	6.000,00 €
10	Enfortiment dels processos organitzatius de les treballadores de la indústria de la maquila i mestresses de casa de 5 municipis	Guatemala	Cooperació	31.013,70 €	17.328,00 €	10.000,00 €
11	Equipament per al dispensari d'Edchera	Sàhara Occidental (Edchera)	Associació d'Amics del Poble Sahrauí ACAPS / Frente Polisario Catalunya	No especificat	No especificat	5.000,00 €
12	Construcció de pous d'aigua potable	Guinea Equatorial	Desarrollo 2000 en Àfrica	31.718,51 €	12.853,81 €	6.426,90 €
13	Defensa dels Drets Humans fonamentals dels treballadors a través de l'assistència legal i l'enfortiment de les relacions laborals	Marroc	Fundació Pau i Solidaritat	53.846,68 €	8.565,68 €	6.000,00 €
14	Sistema de clavegueram sanitari de Jalapa	Nicaragua (Jalapa)	Alcaldia de Jalapa Ajuntament de Santa Coloma / Xarxa Europea de Solidaritat amb Jalapa	No especificat	No especificat	12.000,00 €
TOTAL				616.836,19 €	221.416,51 €	118.475,87 €

CAMPANYES D'EMERGÈNCIA

15 centres d'ensenyament, a més d'altres entitats i persones, van participar a la Campanya d'Emergència d'Ajut Alimentari per als refugiats sahrauís. Al mes de gener es van recollir més de 4.000 kg de llenties, arròs, sucre i oli. Una nova edició d'aquesta campanya es va tornar a posar en marxa el més de desembre.

L'Ajuntament es va adherir a la campanya d'ajut humanitari que es va posar en marxa arran del terratremol que va afectar a finals de desembre a més de 100.000 persones de la província de *Kerman a l'Iran*.

L'Ajuntament també es va afegir a la Plataforma Catalunya, impulsada per diverses ONGs i el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament. Es tracta d'una proposta que vol canalitzar el suport humanitari de la ciutadania d'acord amb l'esperit unitari de rebuig contra la guerra. D'acord amb les normes de les Nacions Unides, aquesta plataforma defensa la intervenció humanitària a favor de la població afectada a través de les organitzacions internacionals que ja actuen a la zona.

SETMANA DE LA PAU I LA SOLIDARITAT

Debat sobre la cooperació i els drets humans

La Setmana de la Solidaritat es va celebrar del 21 al 26 d'octubre. Els eixos de les jornades van ser el treball per la pau i els drets humans després de la guerra de l'Iraq i les alternatives de cooperació que s'han elaborat els darrers anys a partir de l'experiència de Porto Alegre (Brasil) i dels fòrums internacionals que s'han donat a conèixer arreu amb el lema 'un altre món és possible'.

L'obertura de la setmana, amb la xerrada 'Alternatives de Pau i Solidaritat' va anar a càrrec de *Vanessa Marx*, assessora del Fòrum Barcelona 2004 i del Fòrum d'Autoritats Locals de Porto Alegre, i de *Joan Subirats*, catedràtic de ciències polítiques de la UAB.

Altres activitats van ser el debat sobre el treball per la pau al segle XXI, que va anar a càrrec de Raül Romeva, de la càtedra UNESCO per la Cultura de Pau; i el debat sobre el Comerç Just i la cimera de l'OMC de Mèxic, que va comptar amb la participació de Xavier Montagut (Xarxa de Comerç Just) i Xavier Garcia (Federació Catalana d'ONGDs). El grup ZEROSET-I-MES de treballadors de l'ajuntament, que dona suport anualment a 3 projectes de cooperació a Marroc, Equador i Burkina Faso, va celebrar el seu 6è aniversari en el marc d'aquesta setmana. La Festa-sopar del 24 d'octubre, va comptar amb la música dels cantautors Luís Berrios i Richard Loza,

La jornada 'Àfrica: parlem-ne en positiu' va ser un espai d'aproximació a la realitat d'aquest continent.

També es van presentar les exposicions *Dones a l'exili* (ACNUR), Caravana Solidària a l'Àfrica, Ruanda Somriu (Creu Roja), Projectes a Nicaragua, i Santa Coloma Solidària

COMERÇ JUST

Practicar un comerç i un consum més equitatiu i just contribueix a la formació d'un món on es respectin els drets humans de tothom.

La Mostra 'El comerç just és una qüestió de dignitat' de l'ONGD 'Cooperació', que explica de manera lúdica i entretinguda com el comerç internacional afecta al productors del sud. A l'acte d'inauguració de l'exposició també es va presentar el llibre 'Fòrum dels Drets Humans: el dret a l'alimentació'

El Ple de l'ajuntament va aprovar una moció de suport a la *campanya 'Comerç Just, Consum Solidari'* (1 de desembre) amb el compromís de difondre entre la ciutadania, de manera continuada, els objectius i principis del Comerç Just en col·laboració amb entitats i comerciants de Santa Coloma.

SERVEIS SOCIALS

I. ASPECTES GENERALS DEL SERVEI DE SERVEIS SOCIALS

Després de les eleccions municipals del 2003, els serveis han quedat formalment assignats a dues àrees. En la present ressenya farem referència als que són competència de l'Àrea de Benestar i Solidaritat.

A banda de la feina feta, de la qual donarem compte tot seguit, durant l'any 2003 hem treballat per dotar-nos d'una xarxa informàtica prou potent per millorar l'eficàcia de la nostra tasca quotidiana.

En l'àmbit de la qualitat dels serveis, hem mantingut la nostra participació activa en el Cercle de Comparació Intermunicipal (Benchmarking) impulsat per la Diputació de Barcelona i també hem participat en una experiència del Cercle de Millora Contínua, que es va realitzar sobre la Primera Acollida en Serveis Socials.

II. SERVEIS SOCIALS D'ATENCIÓ PRIMÀRIA: ZONA NORD I ZONA SUD

1. ANÀLISI GENERAL

En l'àmbit dels Serveis Socials d'Atenció Primària destaca la consolidació del Centre Obert Rialles, gestionat per Càritas i els Germans Maristes, i la concreció del nou Centre Obert Moisès, a iniciativa del Servei Social Evangèlic El Faro. Això farà possible que la ciutat disposi d'un total de 64 places per a infants entre 3 i 12 anys. L'Ajuntament, mitjançant convenis, vetlla perquè es mantinguin uns criteris pedagògics adequats basats en valors de caire humanístic.

Les beques per a activitats d'estiu han passat a ser una oferta a tots els ciutadans i ciutadanes. Aquesta obertura ha suposat que s'hagin incrementat les demandes.

Es van dissenyar nous projectes especialment adreçats a adolescents i joves com ara un curs d'Expressió Corporal adreçat a infants i joves d'ètnia gitana del Fondo Alt o l'oferta de tallers per a joves autòctons i magribins de la Plaça de Can Mariner.

2. ORGANITZACIÓ

Els Serveis Socials d'Atenció Primària s'organitzen en Zona Nord i Sud, dotades cadascuna amb un equip de professionals que es reparteix el territori a efectes d'atenció individualitzada i, si s'escau, per a projectes concrets. Cada zona té una **Unitat de primera acollida**, que dona informació, orientació i assessorament al ciutadà i tramita recursos senzills; i un Equip de tractament, que dona resposta a les situacions que siguin assumibles o competència dels serveis socials d'atenció primària.

Les **Unitats de Primera Acollida** han possibilitat l'atenció als ciutadans en terminis d'espera més breus que l'any anterior. *El promig d'espera és de 2,8 dies*, temps que reduïrem encara més. Aquestes Unitats han fet un 43% de totes les entrevistes realitzades per les Treballadores Socials i únicament han derivat als Equips de Tractament al voltant d'un 14% dels casos que van atendre. Aquesta xifra ens mostra que una gran part de la demanda que els ciutadans fan arribar als Serveis Socials d'Atenció Primària requereix, únicament, d'orientació i assessorament o, en altres casos, tràmits senzills davant altres administracions.

Els resultats més destacables de la nova organització de les **Unitats de Primera Acollida** han estat els següents:

- Agilització de les intervencions en casos de situacions de risc urgents (sobretot, en gent gran) sense haver d'interrompre altres intervencions o plans de treball.
- També ha tingut una repercussió positiva pel que fa al procés de tramitació

de les sol·licituds úniques de serveis per a la gent gran de la Generalitat de Catalunya.

- Agilització en la capacitat de resposta davant les demandes d'informació realitzades des de la Fiscalia de Catalunya pel que fa a processos d'inca-pacitació, demandes que s'han incrementat en els darrers anys, passant a convertir-se en un element habitual de la tasca de les treballadores socials.

3. ACTIVITATS I RESUM DELS INDICADORS D'AVALUACIÓ DEL PLA DE SERVEIS SOCIALS D'ATENCIÓ A LES FAMÍLIES.

3.1. Resum dels indicadors bàsics d'activitat.

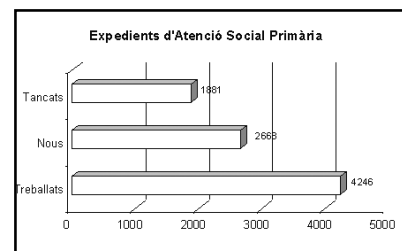
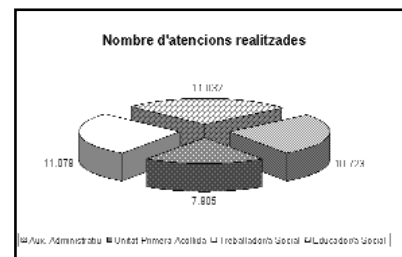
L'activitat dels professionals, en l'àmbit de l'atenció individualitzada, ha estat la que el quadre "Nombre d'atencions realitzades" reflecteix. Respecte d'anys anteriors es registren uns increments que responen més a una diferent forma de recollir la informació que a un increment real de l'activitat.

Pel que fa a l'activitat dels auxiliars administratius, es manté en la línia iniciada durant l'any 2002 i que significà un increment important respecte l'any anterior. Això implica que els serveis socials segueixen sent una porta d'accés a l'Ajuntament, més enllà de l'ús dels serveis socials exclusivament i segueix veient-se com una extensió de l'Oficina d'Informació i Atenció al Ciutadà.

És important veure quina és la mitjana anual d'atencions, atenent al nombre de professionals que formen cada grup:

Auxiliar Administratiu	2.680,75
Unitat Primera Acol·lida	1.976,25
Treballador/a Social	1.322,25
Educador/a Social	1.379,00

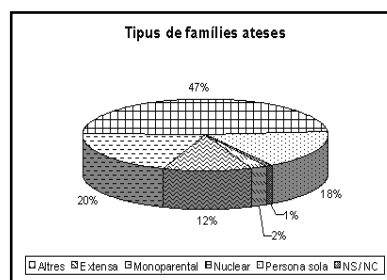
El total d'expedients en els que ha hagut intervenció durant l'any 2003 ha estat de 4.246, amb una població atesa de 9.850 usuaris. Significa un increment del 71,3% sobre l'any 2002. La **ràtio d'usuaris per professional és de 595,58**, que dobla la de l'any 2002. En l'atenció individualitzada tenim una **taxa de resolució d'expedients del 44,3%**.

Les característiques de les famílies ateses pels Serveis Socials d'Atenció Primària són les següent:

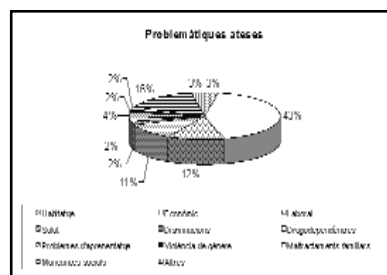
- Un 47,5% son famílies nuclears. Suposa un petit descens respecte l'any anterior.
- Un 20,2% són famílies monoparentals. Suposa un lleuger augment.
- El 17,6% són llars unipersonals. Aquest col·lectiu es manté.
- L'11,7% són famílies extenses. Col·lectiu que presenta un lleu descens.

Destaca el percentatge de famílies monoparentals ateses, ja que representen només un 9,21% de les famílies colomenques. Aquest fet s'explica perquè majoritàriament es tracta de famílies a càrrec de dones amb una situació econòmica i laboral molt precària. El percentatge de llars unifamiliars ateses coincideix quasi exactament amb el percentatge d'aquestes llars que hi ha a la ciutat, que representen el 17,93%.

Pel que fa a les problemàtiques, cal que diferenciem les que corresponen als nuclis familiars de les que afecten als ciutadans individualment. Entre les problemàtiques familiars cal destacar els: *Ingressos insuficients* que representen el 71,2% de les problemàtiques i que representen el problema del 74,8% dels expedients en tractament social, això suposa un gran increment respecte l'any 2002. En segon i tercer lloc apareixen els problemes *Sense Ingressos* i *Deutes*, mentre que *Administració Deficient*, queda relegada al quart lloc. Així doncs, es va consolidant aquesta alternança de les problemàtiques de Deutes i Administració Deficient en el tercer lloc.

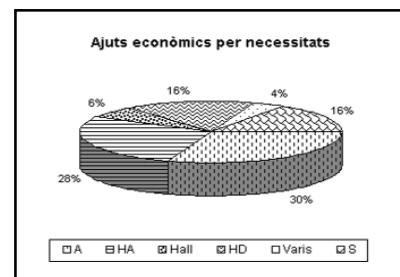
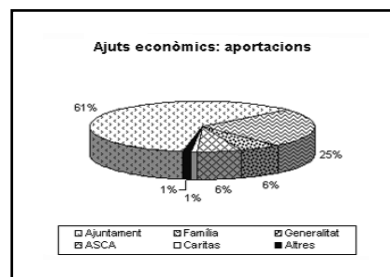
En referència a les problemàtiques que afecten a persones individuals destaquem per la seva importància: en primer lloc, les *Mancances socials* que inclouen les dificultats en les relacions familiars, la manca d'autonomia personal o l'aïllament; en segon lloc trobem les problemàtiques de tipus *Laboral*; en tercer lloc, destacaríem, seguides de les referides a la *Salut* i les *Disminucions*. Els problemes derivats de la *Violència de Gènere* es mantenen en números absoluts encara que perden pes pel fet que, amb el sistema informàtic, es recullen més problemàtiques i més situacions que afecten a les persones ateses. Malgrat tot, es pot continuar dient que els serveis socials s'estan consolidant com un recurs per a persones que tenen problemes no solament econòmics sinó també de caràcter relacional.

3.2. Activitat específica dels Serveis Socials d'Atenció Primària.

Entre els recursos propis destacarem els diferents serveis que l'Ajuntament disposa per donar suport a les persones amb diferents dificultats (orientació laboral, informació a les dones...), recursos de caràcter econòmic (ajuts d'urgència social, beques per a infants...) i recursos de caràcter comunitari (col·laboració amb entitats mitjançant convenis que faciliten la integració social de les persones). Pel que fa als recursos aliens, cal destacar la Renda Mínima d'Inserció, els ajuts de caràcter econòmic que concedeixen tant entitats públiques com privades, els serveis d'atenció especialitzada a població que presenta situacions específiques (gent gran, disminuïts...).

1. Programa de **Renda Mínima d'Inserció**. La competència d'atorgament i de pagament de la prestació periòdica és de la Generalitat, la responsabilitat de la tramitació i del seguiment correspon a l'Ajuntament. **S'han atès 776 expedients, encara que també ha hagut 2.166 expedients de caràcter laboral, amb un total de 1.330 persones beneficiàries.** Hi ha hagut **un total de 2.276 mesures**, de les que el 47,23% són de caràcter psicosocial, el 40,68% són laborals i un 12,08% de formació. Suposa una tendència ascendent de les mesures psicosocials front les laborals.
2. Els **Ajuts Econòmics** tenen com a objectiu cobrir les necessitats bàsiques de les persones que per la seva situació no poden atendre-les en un moment concret i, també, donar recolzament a les famílies amb problemes d'habitatge, en especial situacions de desnonaments, per tal de garantir el dret a l'habitatge a les persones amb menys recursos socials. **S'han concedit 202 ajuts, amb un import total de 102.014,44 €**, dels que 63.168,81 € provenen del pressupost municipal i la resta corresponen a altres entitats; **això suposa un ajut mitjà de 312,72 €**

3. La participació de l'Ajuntament en la distribució dels **Aliments Excedents de la Unió Europea** s'ha mantingut igual que anys anteriors. Els aliments arriben a la ciutat a través de la Creu Roja. Aquest recurs és una alternativa als ajuts econòmics i un complement per garantir uns mínims d'alimentació, sobretot en aquelles famílies que tenen membres en edats infantils o de tercera edat.

4. El **Projecte de Teràpia Familiar i Mediació** és una eina d'intervenció específica per prevenir el deteriorament de les situacions familiars. Es desenvolupa conjuntament amb el Departament de la Dona i amb el suport de la Diputació, mitjançant un conveni amb l'entitat INTRESS que ha realitzat les sessions de teràpia.

4. ACTIVITATS I RESUM DELS INDICADORS D'AVALUACIÓ DEL PLA SECTORIAL DE SERVEIS SOCIALS PER A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA.

Els objectius generals del Pla Sectorial de Serveis Socials per a la Infància i Adolescència són els següents:

1. Afavorir que els infants i adolescents es desenvolupin en un entorn familiar i social favorable.
2. Afavorir una inserció sociolaboral dels adolescents i joves de la ciutat.

Les activitats en l'àmbit de la infància i adolescència es fan a partir dels 8 o 9 anys, que es quan es considera que el treball directe amb els infants pot ser realitzat de manera paral·lela al treball amb la família.

4.1. Programa d'Atenció a la Primera Infància.

Els objectius d'aquest Programa són els següents:

1. Prevenir situacions de risc en mares gestants i primera infància.
2. Augmentar el nivell de formació i informació de la població.
3. Respondre a les necessitats socioeducatives de la població adolescent i jove per tal de transmetre continguts vinculats amb una maternitat/paternitat responsable.
4. Potenciar a la ciutat els grups d'autoajuda i l'oferta d'activitats que tinguin com a protagonista la primera infància.

Dins el Programa es desenvolupen tres projectes: Actuació prenatal, Atenció Maternoinfantil i Suport a la Socialització en la Primera Infància.

A. Projecte d'Actuació Prenatal.

Els objectius generals d'aquest projecte són els següents:

- Col·laborar amb els serveis sanitaris per prevenir situacions de risc durant l'embaràs mitjançant un correcte control obstètric.
- Preparar la família pel futur naixement augmentant el nivell de formació.
- Prevenir situacions d'embarassos en dones adolescents i joves.

B. Projecte d'Atenció Maternoinfantil.

Els objectius d'aquest projecte són els següents:

- Facilitar l'accés de la població colomenca als recursos de la xarxa social (pública, privada, O.N.G...) especialitzats en maternitat, en els infants i les relacions parentals.
- Afavorir un treball integral amb professionals d'altres equips per tal de facilitar una atenció global a la població atesa per les activitats materno-infantils de Santa Coloma de Gramenet.

Durant el darrer trimestre de 2003 s'ha treballat en l'elaboració d'un Projecte de Mares i Pares que desenvoluparà un espai grupal que intentarà promoure la xarxa d'ajuda mútua.

C. Projecte de Suport a la Socialització en la Primera Infància

Els objectius d'aquest projecte són els següents:

- Procurar una millor inserció social dels infants.
- Procurar una millora en l'atenció educativa als infants.
- Procurar temps a les famílies per a realitzar altres activitats formatives i/o laborals.

Es manté una línia de beques que permeti la incorporació dels infants a les escoles bressol. Aquest recurs permet iniciar un procés de socialització i normalització a infants que estan vivint situacions familiars complicades i permet, alhora, que les mares puguin accedir a activitats laborals i/o formatives.

Durant el 2003 ha hagut un total de 102 infants beneficiats per beques; d'aquests 51 corresponen al curs 2002 – 2003 i 51 al curs 2003 – 2004; la despesa directa, en el pressupost 2003, ha estat de 60.998,60 €

4.2. Programa d'intervenció amb Menors Escolaritzats.

Els objectius generals del Programa actual són els següents:

- Col·laborar en la disminució de l'absentisme escolar.
- Incidir en les mancances socials que puguin afavorir la integració en l'àmbit escolar.

D'una banda, es fa suport econòmic a les escoles per tal de fer front a situacions familiars econòmicament febles i amb dificultats per a assumir les despeses que comporta l'escolarització dels infants (material, sortides...); d'altra banda, es fa atenció individualitzada d'aquelles situacions d'infants que presenten problemes de socialització importants i als quals cal un suport extern a l'escola, tant envers la seva família com envers ells mateixos.

La incorporació d'adolescents als Instituts de Secundària ha centrat la majoria de les intervencions dels/ de les professionals dels serveis socials, ja que l'adaptació a la reforma no està sent fàcil i hi ha molts d'aquests joves que no tenen cap mena d'interès en l'escola ni en l'ensenyament reglat, a més dels conflictes derivats per l'etapa que estan vivint.

Durant l'any 2003 s'ha realitzat el seguiment socioeducatiu d'un total de 2.250 infants i adolescents i es van destinar ajuts econòmics als 22 Centres d'Ensenyament Infantil i Primari públics de la ciutat amb un cost total de 12.562,50 €

En el marc d'aquest Programa també s'han derivat infants als Projectes NEMO i Associació AJUPA que són de reforç escolar; a més, durant el 2003 s'ha consolidat el Centre Obert Rialles que també ofereix aquest tipus de suport però, en un marc més ampli. **El total d'infants participants en activitats de reforç escolar és de 124.**

4.3. Programa d'Intervenció en Medi Obert.

Els objectius generals d'aquest Programa són els següents:

- Potenciar la participació dels infants i adolescents en activitats culturals, de lleure i esportives; així com en activitats de la comunitat.
- Promoure intervencions per tal de prevenir de situacions de risc.
- Promoure la participació de la comunitat davant les situacions de risc social d'infants.

Durant l'any 2003 s'han realitzat els projectes amb activitats organitzades per entitats de lleure, esportives i culturals de la ciutat en les quals **han participat un total de 258 infants i adolescents durant el curs escolar i 276 infants en activitats d'estiu.** La despesa directa realitzada ha estat de 17.617,02 € en els projectes de curs escolar i un total de 16.647,52 € en les activitats d'estiu, el que significa un promig de 45,88 € i de 66,75 € per infant respectivament.

4.4. Programa de Conciliació i Reparació Municipal.

Aquest Programa actualment està consolidat i l'objectiu general és "aconseguir que aquells menors que realitzin infraccions administratives, incloses dins de les Ordenances Municipals i en altres normes sobre les que l'Ajuntament té potestat sancionadora, puguin optar per una mesura educativa consistent en reparar la falta comesa i implicar la comunitat en el procés integrador del jove infractor".

III. DEPARTAMENT D'ÀMBIT CIUTAT

Els serveis que s'engloben en el departament són:

- Pretallers
- Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència.
- Equip de Prevenció de Drogodependències

EQUIP D'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA (EAIA).

L'E.A.I.A està format per sis professionals: dos pedagogues, dos psicòlogues, una treballadora social i una auxiliar administrativa i compta amb el suport jurídic de l'ajuntament i el d'una supervisora externa. El seu objectiu és la protecció dels menors en situació d'alt risc social derivat de problemàtiques familiars i econòmiques. La Generalitat té delegada en l'ajuntament la gestió d'aquest servei, que està vinculat a la direcció General d'Atenció a la Infància del Departament de Justícia.

L'EAIA estudia els casos que se li presenten i emet els informes perquè l'autoritat competent dictamini finalment les mesures a aplicar, que sovint estan relacionades amb canvis en els responsable de la tutela dels menors. Després participa en l'aplicació i el control de les mesures tot mantenint un seguiment professional de les famílies i dels infants.

L'any 2003 es va fer un seguiment de 334 menors, dels quals 71 eren casos nous.

PRETALLERS "ELS CURRANTES" PER A JOVES DE 16 A 18 ANYS.

L'objectiu general d'aquest Programa és "realitzar una tasca de prevenció i formació compensatòria integral (sociocultural i sociolaboral) recolzant processos de creixement en totes les dimensions de la persona per tal de capacitar-los per a una inserció social, motivar-los per continuar amb l'ensenyament reglat, facilitar l'accés a cursos ocupacionals o la integració en el món laboral".

Disposem d'un equipament de 150 metres quadrats destinat a joves majors de 16 anys poc afavorits socialment. Aquests joves presenten mancances de formació i dificultats de relació, inserció laboral i social. En general no tenen experiència de primera feina i part d'ells, per manca d'estímul o afecte, es converteixen en persones inactives; altres podrien derivar en actituds de rebuig social, situacions de marginació (delinqüència, drogaaddicions...).

L'any 2003 ha seguit el model impulsat l'any anterior, de gestió mitjançant un conveni amb la Fundació Trinijove pel qual la Fundació, a més de la gestió directa de l'activitat, aporta a la ciutat la utilització dels seus recursos; això significa doblar el nombre de places per a joves respecte a l'any anterior, ja que es mantenen les 12 places del Pretaller i s'incrementen 10 places en altres activitats (Escoles - Tallers, formació i empresa d'inserció laboral). És destacable el fet que s'ha mantingut la participació de noies en les activitats de Pretallers que s'havia iniciat l'any 2001.

S'han realitzat activitats en les que han participat un total de 26 joves, dels quals 20 corresponen al recurs Pretaller i 6 a altres activitats de la Fundació. Les activitats s'han centrat en aspectes formatius i lúdics que permetin l'adquisició d'habilitats socials als joves. S'han realitzat un total de 440 hores d'activitat, de les que el 90% corresponen a activitats formatives i la resta, dos terços a activitats d'inserció social i un terç a activitats lúdiques.

És important destacar la col·laboració obtinguda de les entitats següents: Fundació Juvinter (Barcelona): es realitza un taller de reciclatge de material electrònic i informàtic. Associació Juvenil TEB (Barcelona): accés a "xats" i col·laboració en tallers de serigrafia. Associació Juvenil La Rotllana (Badalona) i Associació AUPA'M (Santa Coloma): realització d'activitats lúdicoesportives.

EQUIP DE PREVENCIÓ DE DROGODEPENDÈNCIES (EPD).

Aquest equip realitza la majoria de les seves activitats en medi obert o en equipaments municipals diversos.

L'EPD intervé en situacions de risc social en les quals estiguin implicats/des ciutadans que consumeixen o han consumit substàncies tòxiques que per la seva complexitat o gravetat sobrepassin les competències i/o mètodes d'intervenció dels SSAP. Les seves funcions principals són:

- Detectar i/o analitzar les situacions de risc social causades o condicionades per problemàtiques de drogues.
- Facilitar la normalització social de les persones que han abandonat una drogodependència, i que estan en programes de manteniment (PMM).
- Efectuar el seguiment individualitzat i de grup, de les persones amb problemàtiques de consum, en medi obert.
- Assessorar els professionals d'atenció primària i els serveis municipals així com d'entitats i/o institucions de la ciutat en les situacions i plans de treball que siguin de la seva competència.
- Organitzar i desenvolupar activitats de sensibilització comunitària davant les problemàtiques associades al consum de drogues.

L'Equip de Prevenció de Drogodependències el formen un tècnic mig, amb dedicació prioritària a les activitats de prevenció secundària i terciària, i un educador social amb dedicació prioritària a les activitats de prevenció primària i suport en les de secundària.

Les activitats més destacades de l'any 2003 han estat:

Nom de l'activitat	Nombre d'activitats	Nombre participants/accions
Prevenió a l'ensenyament formal		1.342 participants
Difusió de material didàctic	59 aules	1.447 participants
Prevenió a grups de la comunitat	10 sessions	146 participants
Disminució riscos UDVP	16 punts dispensació/ recollida	284 bosses dispensades
Treball educatiu BIM i AUPA'M	Presències al BIM	45 presències – 330 atencions
	Activitats d'AUPA'M	117 sessions - 773 participacions
	6 Tallers de salut en població en actiu	66 participacions
Atenció individual, grupal i familiar sobre drogues recreatives	Persones ateses	57
	Tallers realitzats per a joves	6
	Tallers preventius per a mares i pares	3 – 33 assistències
Atenció individual, grupal i familiar sobre consum d'opiacis	Persones ateses	247
	Atencions realitzades	2.533
Inserció social, laboral i prelaboral d'UDVP	Persones incloses a protocols d'inserció	40
	Usuaris que han aconseguit feina	28
Seguiment d'entitats	5 convenis	109 assessoraments